

Ramar för utgiftsområdena 20 och 23

Till finansutskottet

Finansutskottet har den 20 september 2001 beslutat bereda övriga berörda utskott tillfälle att avge yttrande över proposition 2001/02:1 Budgetpropositionen för år 2002 (volym 1) i vad avser den ekonomiska politiken och förslag till statsbudget för budgetåret 2002, utgifternas fördelning på utgiftsområden och beräkningen av statsinkomsterna, låneramar (yrkandena 1–15 och 29–43) jämte motioner i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde.

Miljö- och jordbruksutskottet behandlar i sitt yttrande de förslag i propositionen som avser utgiftsområdena Allmän miljö- och naturvård (utgiftsområde 20) samt Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar (utgiftsområde 23). I anslutning till yttrandet behandlas även vissa följdmotioner.

Utgiftsområde 20

I utgiftsområdet ingår politikområdet Miljöpolitik och del av politikområdet Forskningspolitik. Regeringens samordning av miljöpolitiken och ekologiskt hållbar utveckling har sin utgångspunkt i detta utgiftsområde samtidigt som åtgärder för en god miljö i stor utsträckning också finansieras inom ramen för andra utgiftsområden. Regeringen föreslår att ramen för utgiftsområde 20 för budgetåret 2002 skall fastställas till 3 124 563 000 kr. Riksdagen föreslås vidare godkänna preliminära beräkningar av ramen för utgiftsområdet för budgetåren 2003 och 2004. För år 2003 föreslås en preliminär ram om 3 353 miljoner kronor och för år 2004 föreslås att motsvarande ram skall beräknas till 4 162 miljoner kronor. Regeringens ramförslag för år 2002 är 323 miljoner kronor högre än motsvarande beräkning i 2001 års ekonomiska vårproposition. Enligt regeringen förklaras förändringen i huvudsak av överföringar till andra utgiftsområden som följer av regeringens förslag i propositionen Svenska miljömål – delmål och åtgärdsstrategier (prop. 2000/01:130). Regeringen föreslår vidare att ett nytt anslag för klimatinformation inrättas år 2002 under utgiftsområde 20. Anslaget tillförs 30 miljoner kronor per år 2002–2004 genom överföringar från anslaget 34:1 Stöd till lokala investeringspro-

gram för ekologisk hållbarhet under utgiftsområde 18. Vidare anges att ett nytt anslag för klimatinvesteringsprogram inrättas för perioden 2002–2004. Anslaget tillförs 200 miljoner kronor år 2002, 300 miljoner kronor år 2003 och 400 miljoner kronor år 2004 genom överföringar från anslaget 34:1 Stöd till lokala investeringsprogram för ekologisk hållbarhet under utgiftsområde 18 samt av de medel som i den ekonomiska vårpropositionen avsattes för ändamålet under utgiftsområde 18. I enlighet med regeringens förslag i 2001 års ekonomiska vårproposition överförs anslaget 34:1 Bidrag till Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut från utgiftsområde 22 Kommunikationer till utgiftsområde 20. Som en följd av detta ökar utgiftsområdesramen år 2002 med ca 230 miljoner kronor jämfört med 2001 års ekonomiska vårproposition.

Förslag till andra nivåer för ramen för utgiftsområde 20 läggs fram i partimotioner (m), (kd), (c) och (fp).

Moderata samlingspartiet föreslår i sin partimotion Fi291 yrkande 4 (delvis) att ramen för utgiftsområde 20 för budgetåret 2002 skall fastställas till ett belopp som är 362 919 000 kr lägre än regeringens förslag. För budgetåren 2003 och 2004 föreslås i motionens yrkande 5 (delvis) en preliminär ram som är 461 592 000 kr högre respektive 1 274 125 000 kr lägre än vad regeringen förordat. Enligt motionärerna är det dags att införa en ny modell för arbetet med att bevara den biologiska mångfalden. En ökad andel av den skyddsvärda arealen mark bör skyddas genom inrättande av s.k. skötselkontrakt. Behovet av att köpa in skyddsvärd mark minskar därmed samtidigt som bevarandearbetet blir mer effektivt. En fond för att finansiera arbetet med att bevara den biologiska mångfalden tillskapas. Fonden tillförs år 2003 en miljard kronor och skall dessutom vara öppen för donationer. Regeringen föreslår i budgetpropositionen för år 2002 en mycket kraftig ökning av anslagen för sanering och återställning av förorenade markområden. Trots att budgeten för innevarande år inte har utnyttjats fullt ut föreslår regeringen att anslagen i det närmaste skall tredubblas år 2002. Riskbedömningar av saneringsobjektens farlighet för människa och miljö skall styra i vilken ordningsföljd och i vilken takt saneringsarbetet skall genomföras. För att arbetet skall kunna genomföras effektivt föreslås vidare en något långsammare ökningstakt. Det vore önskvärt att regeringen för riksdagen redovisar en åtgärdsplan för saneringsarbetet. Regeringen föreslår sammanlagt 90 miljoner kronor till ett treårigt program för information om klimatfrågor. Vidare anslås totalt 900 miljoner kronor som stöd till klimatinvesteringar. Anslagen påminner om de misslyckade lokala investeringsprogrammen. Enligt motionärerna bör inga medel anslås för den här typen av klimatåtgärder eftersom motivering för hur medlen skall användas saknas. I stället föreslås att medel avsätts som bl.a. kan användas till stimulansåtgärder för utveckling av miljövänlig teknik på klimatområdet.

Kristdemokraterna föreslår i sin partimotion Fi292 en minskning av ramen för budgetåret 2002 med 127 000 000 kr (yrkande 9 delvis). För budgetåren 2003 och 2004 föreslås en minskning med vardera 127 miljoner kronor (yrkande 10 delvis). Kristdemokraterna anser att miljöpolitiken måste präglas av

en helhetssyn, där människan ingår i ett nära samspel med naturen utan att förbruka dess livsuppehållande resurser. Miljöhänsyn och miljöpolitik kan inte avgränsas till någon specifik sektor utan måste inkluderas i beslutsunderlaget inom alla politikområden. För att komma till rätta med miljöproblemen har Sveriges riksdag antagit 15 nationella miljökvalitetsmål. Det övergripande syftet är att överlämna ett samhälle till nästa generation där de stora miljöproblemen är lösta. Den största utmaningen, för att nå miljömålen, är att minska utsläppen från trafik och energiproduktion, något som påverkar många politikområden. Jämfört med regeringens miljöpolitik framhåller motionärerna särskilt vikten av en sammanhållen syn på sjö- och skogskalkning. Förurningen ökar fortfarande och det finns därför ett stort behov av nykalkning. Kalkningsanslaget bör därför förstärkas och förutom sjökalkning bör skogskalkning nu föras in under detta utgiftsområde. Biologisk mångfald är en förutsättning för människors välbefinnande och hälsa. De biologiska resurserna får inte utnyttjas, bara nyttjas enligt förvaltarens principen. Det arbete som behövs för bevarande och restaurering av värdefulla naturmiljöer och biologisk mångfald har regeringen bedömt uppgå till 3,46 miljarder kronor under åren 2002–2004. Kristdemokraterna menar att det genom ett något långsammare genomförande och genom effektivisering av administration och förvaltning, går att spara 9 % av regeringens anslag. Utgiftsområdets ram kan därför minskas med 127 miljoner för vardera åren 2002, 2003 och 2004.

Centerpartiet föreslår i sin partimotion Fi293 yrkande 3 (delvis) att ramen för utgiftsområde 20 för budgetåret 2002 fastställs till samma belopp som regeringen föreslagit, nämligen 3 124 563 000 kr. För budgetåren 2003 och 2004 föreslås en preliminär ram som för respektive år är 50 miljoner kronor högre än vad regeringen förordat (yrkande 4 delvis). Sverige skall vara ett föredöme på miljöområdet och en offensiv kraft i omställningen mot ett globalt ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart samhälle. Medlemskapet i EU måste nyttjas för att komma tillrätta med de gränsöverskridande miljöproblemen. Det civila samhället spelar en avgörande roll i omställningen mot ett hållbart samhälle. Att stärka det civila samhället är därför oerhört viktigt. Här brister regeringen på ett tydligt sätt genom sin ensidiga misstro mot människors inneboende kraft och vilja. En miljödriven utveckling och ett hållbart samhälle kan aldrig kommenderas fram med hjälp av statliga pekpinnar eller enbart genom företagens agerande.

I Folkpartiets partimotion Fi294 yrkande 7 (delvis) föreslås att ramen för budgetåret 2002 bestäms till ett belopp som är 50 563 000 kr lägre än vad regeringen föreslagit. Enligt yrkande 8 (delvis) bör den preliminära ramen för åren 2003 och 2004 fastställas till belopp som är 150 respektive 250 miljoner kronor lägre än regeringsförslaget. För att bevara den biologiska mångfalden avsätts ytterligare 150 miljoner kronor. Däremot kan de nya investeringsstöden utgå.

Miljö- och jordbruksutskottet vill för sin del anföra följande. Som framhålls i propositionen är ramförslaget för år 2002 323 miljoner kronor högre än motsvarande beräkning i 2001 års ekonomiska vårproposition. Detta förklaras

i huvudsak av överföringar till andra utgiftsområden som följer av regeringens förslag i propositionen Svenska miljömål – delmål och åtgärdsstrategier (prop. 2000/01:130). Utöver detta beräknar regeringen vissa överföringar till utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar. För att Sverige skall kunna uppfylla sina åtaganden enligt klimatkonventionen och Kyotoprotokollet är det angeläget att genomföra en informationssatsning i enlighet med regeringens förslag. Genom en sådan satsning skapas förståelse för de förändringar av styrmedel som erfordras på kort och lång sikt och allmänhetens och företagens kunskaper om vad som kan göras på individuell nivå förbättras. Dessutom ökar beredskapen för att framtida internationella överenskommelser om utsläppsreduktioner kommer att kräva åtgärder för att minska utsläppen av växthusgaser. Utskottet delar således regeringens uppfattning när det gäller behovet av nya resurser för klimatinformation. Vidare ansluter sig utskottet till regeringens förslag när det gäller inrättandet av ett nytt anslag för klimatinvesteringsprogram för perioden 2002–2004 under utgiftsområde 20. Klimatfrågans växande betydelse ger skäl till att fokusera de statliga bidragen på åtgärder som minskar utsläppen av växthusgaser. Som framgår av propositionen skall programmen innehålla åtgärder som minskar utsläppen av växthusgaser, dvs. åtgärder framför allt inom energi-, avfalls- och transportområdena. I enlighet med regeringens förslag i 2001 års ekonomiska vårproposition överförs anslaget 34:1 Bidrag till Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut från utgiftsområde 22 Kommunikationer till utgiftsområde 20. Som en följd av detta ökar utgiftsområdesramen 2002 med ca 230 miljoner kronor jämfört med 2001 års ekonomiska vårproposition. Utskottet anser mot bakgrund av det anförda att regeringens förslag om en ram för utgiftsområde 20 om 3 124 563 000 kr för budgetåret 2002 bör tillstyrkas och att motionerna Fi291 (m) yrkande 4, Fi292 (kd) yrkande 9, Fi293 (c) yrkande 3 och Fi294 (fp) yrkande 7 bör avstyrkas i denna del. Utskottet anser vidare att den preliminära fördelningen av utgifterna för budgetåren 2003 och 2004 såvitt gäller utgiftsområde 20 bör tillstyrkas och att motionerna Fi291 (m) yrkande 5, Fi292 (kd) yrkande 10, Fi293 (c) yrkande 4 och Fi294 (fp) yrkande 8 bör avstyrkas i denna del.

Utgiftsområde 23

I utgiftsområdet ingår politikområdena Skogspolitik, Djurpolitik, Livsmedelspolitik, Landsbygdspolitik, Samepolitik samt delar av politikområdena Forskningspolitik och Utbildningspolitik.

Regeringen föreslår att ramen för utgiftsområde 23 för budgetåret 2002 skall fastställas till 14 338 984 000 kr. Riksdagen föreslås vidare godkänna preliminära beräkningar av ramen för utgiftsområdet för budgetåren 2003 och 2004. För år 2003 föreslås en preliminär ram om 14 456 miljoner kronor och för år 2004 föreslås att motsvarande ram skall beräknas till 14 455 miljoner kronor.

Förändringen av utgiftsområdesramen jämfört med 2001 års ekonomiska vårproposition förklaras dels av att beräkningen av skatteinkomsterna från de s.k. gödselskatterna reviderats, dels av att regeringen tillför ytterligare 33 miljoner kronor år 2002 för en satsning rörande ekologisk produktion. Vidare föreslår regeringen, mot bakgrund av förslagen i propositionen Svenska miljömål – delmål och åtgärdsstrategier (prop. 2000/01:130), att utgiftsområdet tillförs 31 miljoner kronor åren 2002 och 2003 samt 110 miljoner kronor år 2004 från utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård. Ersättningen för viltskador föreslås öka med 27 miljoner kronor år 2004 varav 20 miljoner kronor mot bakgrund av förslagen i regeringens proposition En sammanhållen rovdjurspolitik (prop. 2000/01:57). Regeringen avsätter också 14 miljoner kronor under perioden 2002–2004 för en informationssatsning om samerna. I och med att Riksgäldskontoret tar över ansvaret för garantierna inom utgiftsområdet kan de anslag som tidigare använts för att täcka infrianden minska med 14 miljoner kronor från år 2003, vilket minskar utgiftsområdesramen.

Förslag till andra nivåer för ramen för utgiftsområde 23 läggs fram i partimotioner (m), (kd), (c) och (fp).

Moderata samlingspartiet föreslår i sin partimotion Fi291 yrkande 4 (delvis) att ramen för utgiftsområde 23 för budgetåret 2002 skall fastställas till ett belopp som är 393 152 000 kr lägre än regeringens förslag. För budgetåren 2003 och 2004 föreslås i motionens yrkande 5 (delvis) en preliminär ram som är 439 029 000 kr lägre respektive 446 530 000 kr lägre än vad regeringen förordat. Trots upprepade löften från regeringen kvarstår avsevärda konkurrensnackdelar inom den svenska livsmedelsproduktionen. Jord- och skogsbruket har väsentligt mycket högre dieselskatter i jämförelse med viktiga konkurrentländer inom EU. Den svenska skatten på handelsgödsel är unik inom EU och bidrar också till att försämra näringens konkurrenskraft. Enligt motionärerna bör därför skatten på den diesel som förbrukas av jord- och skogsbrukets arbetsmaskiner sänkas till nivån 53 öre per liter. Vidare bör skatten på handelsgödselns kväveinnehåll tas bort. Vidare motsätter sig Moderata samlingspartiet skapandet av en ny djurskyddsmyndighet. Det är inte fler myndigheter som behövs för att förbättra djurskyddet utan bättre tillsyn. Därför föreslås att 5 miljoner kronor anslås till Jordbruksverket för att förbättra djurskyddet. Till Livsmedelsverket anslås 3 miljoner kronor för att förbättra livsmedelstillsynen. Regeringen anslår för år 2002 23 miljoner kronor till Jordbruksverket för att bl.a. främja användningen av ekologiska livsmedel inom storhushåll och offentlig sektor. Enligt motionärerna är det inte statens uppgift att marknadsföra och stimulera konsumtion av en viss typ av livsmedel. Vidare framhålls att jaktinstrumentet i ökad utsträckning måste användas för att minska viltskadorna. Anslaget för viltskador kan därför minskas jämfört med regeringens förslag.

Kristdemokraterna föreslår i sin partimotion Fi292 en ökning av ramen för budgetåret 2002 med 255 000 000 kr (yrkande 9 delvis). För budgetåren 2003 och 2004 föreslås en ökning med vardera 68 miljoner kronor. Kristdemokra-

ternas jordbrukspolitik syftar till fortsatt användning av åkermarken för livsmedelsproduktion. Förutsättningarna för jordbruket skall vara lika konkurrensvillkor med omvärlden. Skatter och avgifter på el och diesel behöver av konkurrensskäl harmoniseras med övriga EU-länder. Detta är en förutsättning för att jordbruket skall finnas kvar som basnäring i hela landet och möjliggör ett fullt utnyttjande av befintliga EU-ersättningar. Kristdemokraterna vill också tillskjuta jordbruket resurser till ett omfattande åtgärdsprogram för landsbygdens miljö och struktur, eftersom regeringen misslyckats i tidigare förhandlingar med EU. Ett antal förhållanden och angelägna åtgärder påkallar en omfördelning av anslagen inom utgiftsområdet. Förenklade regelverk leder till minskat medelsbehov för jordbruksverket liksom en reformering av distriktsveterinärorganisationen. Extra resurser behöver satsas på ett återupprättande av skördeskadeersättningen. Medel bör avsättas för återinförandet av avbyttjänst samt för exportfrämjande åtgärder. Vidare kräver Norrlandsjordbrukets utsatta situation särskilda stödåtgärder. Utöver detta får skogsbruket med Kristdemokraternas förslag en förstärkning genom de kalkningsinsatser som redovisats under utgiftsområde 20. Kristdemokraterna föreslår även ett flertal skattesänkningar, bl.a. på diesel, som stärker jordbrukets konkurrenskraft. Totalt sänks skatterna för jordbruket med 1,1 miljarder kronor årligen.

Centerpartiet föreslår i sin partimotion Fi293 yrkande 3 (delvis) att ramen för utgiftsområde 23 för budgetåret 2002 fastställs till ett belopp som är 340 000 000 kr högre än regeringens förslag. För budgetåren 2003 och 2004 föreslås en preliminär ram som är 200 respektive 100 miljoner kronor högre än vad regeringen förordat (yrkande 4 delvis). Svenskt jord- och skogsbruk är i stora delar landsbygdens motor. Näringarna sysselsätter många människor både direkt och indirekt. Att säkerställa jord och skogsbrukets fortlevnad är därför en fråga som rör fler än de som är direkt sysselsatta inom näringarna. Det är nödvändigt att svenskt jord- och skogsbruk ges likvärdiga villkor som sina konkurrenter. Flera av våra strängare regler för jordbruket leder till högre kostnader för Sveriges bönder. En del av dessa kostnader är nödvändiga för att säkerställa bland annat en god djuromsorg, men den svenske bonden dras också med särskatter jämfört med sina konkurrenter. Utöver att "ryggsäcken" lyfts av genomförs satsningar på forskning och utveckling inom livsmedels- och jordbrukssektorn, nationella medel tillförs för att kompensera de dåliga svenska förhandlingarna i samband med landsbygdsförordningen och mer medel tillförs för att bekämpa smittsamma djursjukdomar. Villkoren för småskalig livsmedelsproduktion och livsmedelsförädling måste förbättras. Ett program för gårdsbaserad livsmedelsförädling bör inrättas. Resurser måste avsättas till forskning och utveckling inom den småskaliga livsmedelssektorn.

I Folkpartiets partimotion Fi294 yrkande 7 (delvis) föreslås att ramen för budgetåret 2002 bestäms till ett belopp som är 467 984 000 kr lägre än vad regeringen föreslagit. Enligt yrkande 8 (delvis) bör den preliminära ramen för åren 2003 och 2004 fastställas till belopp som är 525 respektive 535 miljoner kronor lägre än regeringsförslaget. Djurhälsovård och djurskyddsfrämjande åtgärder behöver utökas medan byråkratin inom utgiftsområdet kan minska.

Miljö- och jordbruksutskottet vill för sin del anföra följande. Regeringen föreslår en ram om 14 338 984 000 kr för utgiftsområde 23 för budgetåret 2002. Som framgår av propositionen förklaras förändringen av utgiftsområdesramen jämfört med 2001 års ekonomiska vårproposition bl.a. av att beräkningen av skatteinkomsterna från de så kallade gödselskatterna reviderats. Vidare tillför regeringen ytterligare 33 miljoner kronor år 2002 för en satsning rörande ekologisk produktion. Detta ger utrymme för ytterligare insatser när det gäller försök och utveckling samt forskning inom den ekologiska sektorn. Ytterligare medel tillförs utgiftsområdet i enlighet med regeringens förslag i propositionen Svenska miljömål – delmål och åtgärdsstrategier (prop. 2000/01:130). Som en följd av riksdagens beslut med anledning av regeringens förslag om en sammanhållen rovdjurspolitik (prop. 2000/01:57, bet. 2000/01:MJU9, rskr. 2000/01:174) tillförs ersättningen för viltskador ytterligare medel fr.o.m. år 2004. Som en följd av riksdagens tidigare uttalande (bet. 2000/01:MJU2, rskr. 2000/01:86–87) om vikten av en nationell informationssatsning om samerna som ursprungsfolk i Sverige och om samernas kultur avsätts nya resurser för detta ändamål under perioden 2002–2004. Inom utgiftsområdet föreslår regeringen vidare att 5 407 400 000 kr anvisas för anslaget 43:5 Arealersättning och djurbidrag m.m. Utskottet har denna dag i yttrande till finansutskottet (2001/02:MJU2y) över regeringens förslag till tilläggsbudget för år 2001 föreslagit att utbetalningarna av de för år 2002 avsatta medlen för arealersättningar skall tidigareläggas till år 2001. Utskottet har således föreslagit att anslaget höjs med 3,5 miljarder kronor innevarande år. Samtidigt bör ramen för utgiftsområdet höjas med motsvarande belopp. Mot bakgrund härav kan det finnas skäl att överväga en motsvarande justering av ramen nedåt för utgiftsområde 23 för budgetåret 2002. Enligt utskottets mening får det ankomma på finansutskottet att, i samband med den slutliga prövningen av regeringens förslag om fördelning av utgifter för budgetåret 2002 på utgiftsområden, ta ställning till denna fråga.

Mot bakgrund av det anförda tillstyrker utskottet regeringens förslag om en ram för utgiftsområde 23 om 14 338 984 000 kr för budgetåret 2002 och avstyrker motionerna Fi291 (m) yrkande 4, Fi292 (kd) yrkande 9, Fi293 (c) yrkande 3 och Fi294 (fp) yrkande 7 i denna del. Utskottet anser vidare att den preliminära fördelningen av utgifterna för budgetåren 2003 och 2004 såvitt gäller utgiftsområde 23 bör tillstyrkas och att motionerna Fi291 (m) yrkande 5, Fi292 (kd) yrkande 10, Fi293 (c) yrkande 4 och Fi294 (fp) yrkande 8 bör avstyrkas i denna del.

Stockholm den 25 oktober 2001

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Ulf Björklund

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Ulf Björklund (kd), Sinikka Bohlin (s), Göte Jonsson (m), Inge Carlsson (s), Jonas Ringqvist (v), Ingvar Eriksson (m), Carl G Nilsson (m), Ingemar Josefsson (s), Ann-Kristine Johansson (s), Kjell-Erik Karlsson (v), Caroline Hagström (kd), Per-Samuel Nisser (m), Maria Wetterstrand (mp), Eskil Erlandsson (c), Harald Nordlund (fp), Michael Hagberg (s) och Carina Ohlsson (s).

Avvikande meningar

1. Utgifternas fördelning på utgiftsområden

Göte Jonsson (m), Ingvar Eriksson (m), Carl G Nilsson (m) och Per-Samuel Nisser (m) anför:

Utgiftsområde 20

Enligt Moderata samlingspartiet är det dags att införa en ny modell för arbetet med att bevara den biologiska mångfalden. En ökad andel av den skyddsvärda arealen mark bör skyddas genom inrättande av s.k. skötselkontrakt eller arrenden. Behovet av att köpa in skyddsvärd mark minskar därmed samtidigt som bevarandearbetet blir mer effektivt. En fond för att finansiera arbetet med att bevara den biologiska mångfalden tillskapas. Fonden tillförs år 2003 en miljard kronor och skall dessutom vara öppen för donationer. Regeringen föreslår i budgetpropositionen för år 2002 en mycket kraftig ökning av anslagen för sanering och återställning av förorenade markområden. Trots att budgeten för innevarande år inte har utnyttjats fullt ut föreslår regeringen att anslagen i det närmaste skall tredubblas år 2002. Riskbedömningar av saneringsobjektens farlighet för människa och miljö skall styra i vilken ordningsföljd och i vilken takt saneringsarbetet skall genomföras. För att arbetet skall kunna genomföras effektivt föreslås vidare en något långsammare ökningstakt. Det vore önskvärt att regeringen för riksdagen redovisar en åtgärdsplan för saneringsarbetet. Regeringen föreslår sammanlagt 90 miljoner kronor till ett treårigt program för information om klimatfrågor. Vi anser att varje sektor har skyldighet att inom ramen för sitt ansvar informera om klimatfrågan och andra miljöfrågor. Extra anslag skall inte behövas. Vidare anslås totalt 900 miljoner kronor som stöd till klimatinvesteringar. Anslagen påminner om de misslyckade lokala investeringsprogrammen. Enligt Moderata samlingspartiet bör inga medel anslås för den här typen av klimatåtgärder eftersom motivering för hur medlen skall användas saknas. I stället föreslås att medel avsätts som bl.a. kan användas till stimulansåtgärder för utveckling av miljövänlig teknik på klimatområdet.

Vi föreslår i enlighet med motion Fi291 yrkandena 4 (delvis) och 5 (delvis) en, i förhållande till regeringens förslag, minskning av utgiftsramen för budgetåret 2002 med 362 919 000 kr, en ökning för budgetåret 2003 med 461 592 000 kr och en minskning för budgetåret 2004 med 1 274 125 000 kr.

Utgiftsområde 23

Enligt vår mening kvarstår, trots upprepade löften från regeringen, avsevärda konkurrensnackdelar inom den svenska livsmedelsproduktionen. Jord- och skogsbruket har väsentligt mycket högre dieselskatter i jämförelse med vik-

tiga konkurrentländer inom EU. Den svenska skatten på handelsgödsel är unik inom EU och bidrar också till att försämra näringens konkurrenskraft. Enligt Moderata samlingspartiet bör därför skatten på den diesel som förbrukas av jord- och skogsbrukets arbetsmaskiner sänkas till nivån 53 öre per liter. Vidare bör skatten på handelsgödselns kväveinnehåll tas bort. Vi säger nej till att först ta ut en skatt och sedan återföra beloppet på vissa grunder. Detta skapar både byråkrati och orättvisa. Det är bättre att inte ta ut någon skatt alls. Vidare motsätter sig Moderata samlingspartiet skapandet av en ny djurskyddsmyndighet. Det är inte fler myndigheter som behövs för att förbättra djurskyddet utan bättre tillsyn. Därför föreslås att 5 miljoner kronor anslås till Jordbruksverket för att förbättra djurskyddet. Till Livsmedelsverket anslås 3 miljoner kronor för att förbättra livsmedelstillsynen. Regeringen anslår för år 2002 23 miljoner kronor till Jordbruksverket för att bl.a. främja användningen av ekologiska livsmedel inom storhushåll och offentlig sektor. Enligt vår mening är det inte statens uppgift att marknadsföra och stimulera konsumtion av en viss typ av livsmedel. Vidare anser vi att jaktinstrumentet i ökad utsträckning måste användas för att minska viltskadorna. Anslaget för viltskador kan därför minskas jämfört med regeringens förslag.

Vi föreslår i enlighet med motion Fi291 yrkandena 4 (delvis) och 5 (delvis) en, i förhållande till regeringens förslag, minskning av utgiftsramen för budgetåret 2002 med 393 152 000 kr och för budgetåren 2003 och 2004 med 439 029 000 kr respektive 446 530 000 kr.

2. Utgifternas fördelning på utgiftsområden

Ulf Björklund (kd) och Caroline Hagström (kd) anför:

Utgiftsområde 20

Kristdemokraterna anser att miljöpolitiken måste präglas av en helhetssyn, där människan ingår i ett nära samspel med naturen utan att förbruka dess livsuppehållande resurser. Miljöhänsyn och miljöpolitik kan inte avgränsas till någon specifik sektor utan måste inkluderas i beslutsunderlaget inom alla politikområden. För att komma till rätta med miljöproblemen har Sveriges riksdag antagit 15 nationella miljökvalitetsmål. Det övergripande syftet är att överlämna ett samhälle till nästa generation där de stora miljöproblemen är lösta. Den största utmaningen, för att nå miljömålen, är att minska utsläppen från trafik och energiproduktion, något som påverkar många politikområden. Jämfört med regeringens miljöpolitik framhåller vi särskilt vikten av en sammanhållen syn på sjö- och skogskalkning. Förurningen ökar fortfarande och det finns därför ett stort behov av nykalkning. Kalkningsanslaget bör därför förstärkas och förutom sjökalkning bör skogskalkning nu föras in under detta utgiftsområde. Biologisk mångfald är en förutsättning för människors välbefinnande och hälsa. De biologiska resurserna får inte utnyttjas, bara nyttjas enligt förvaltarskapsprincipen. Det arbete som behövs för bevarande och restaurering av värdefulla naturmiljöer och biologisk mångfald har regeringen

bedömt uppgå till 3,46 miljarder kronor under åren 2002–2004. Kristdemokraterna menar att det genom ett något långsammare genomförande och genom effektivisering av administration och förvaltning, går att spara nio procent av regeringens anslag. Utgiftsområdets ram kan därför minskas.

Vi föreslår i enlighet med motion Fi292 yrkandena 9 (delvis) och 10 (delvis) en, i förhållande till regeringens förslag, minskning av utgiftsramen för budgetåren 2002, 2003 och 2004 med vardera 127 000 000 kr.

Utgiftsområde 23

Kristdemokraternas jordbrukspolitik syftar till fortsatt användning av åkermarken för livsmedelsproduktion. Förutsättningarna för jordbruket skall vara lika konkurrensvillkor med omvärlden. Skatter och avgifter på el och diesel behöver av konkurrensskäl harmoniseras med övriga EU-länder. Detta är en förutsättning för att jordbruket skall finnas kvar som basnäring i hela landet och möjliggör ett fullt utnyttjande av befintliga EU-ersättningar. Kristdemokraterna vill också tillskjuta jordbruket resurser till ett omfattande åtgärdsprogram för landsbygdens miljö och struktur, eftersom regeringen misslyckats i tidigare förhandlingar med EU. Ett antal förhållanden och angelägna åtgärder påkallar en omfördelning av anslagen inom utgiftsområdet. Förenklade regelverk leder till minskat medelsbehov för jordbruksverket liksom en reformering av distriktsveterinärorganisationen. Extra resurser behöver satsas på ett återupprättande av skördeskadeersättningen. Medel bör avsättas för återinförandet av avbytartjänst samt för exportfrämjande åtgärder. Vidare kräver Norrlansjordbrukets utsatta situation särskilda stödåtgärder. Utöver detta får skogsbruket med Kristdemokraternas förslag en förstärkning genom de kalkningsinsatser som redovisats under utgiftsområde 20. Kristdemokraterna föreslår även ett flertal skattesänkningar, bl.a. på diesel, som stärker jordbrukets konkurrenskraft. Totalt sänks skatterna för jordbruket med 1,1 miljarder kronor årligen.

Vi föreslår i enlighet med motion Fi292 yrkandena 9 (delvis) och 10 (delvis) en, i förhållande till regeringens förslag, ökning av utgiftsramen för budgetåret 2002 med 255 000 000 kr och för budgetåren 2003 och 2004 med vardera 68 000 000 kr.

3. Utgifternas fördelning på utgiftsområden

Eskil Erlandsson (c) anför:

Utgiftsområde 20

Enligt Centerpartiet skall Sverige vara ett föredöme på miljöområdet och en offensiv kraft i omställningen mot ett globalt ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart samhälle. Medlemskapet i EU måste nyttjas för att komma tillrätta med de gränsöverskridande miljöproblemen. Det civila samhället spelar en avgörande roll i omställningen mot ett hållbart samhälle. Att stärka

det civila samhället är därför oerhört viktigt. Här brister regeringen på ett tydligt sätt genom sin ensidiga misstro mot människors inneboende kraft och vilja. En miljödriven utveckling och ett hållbart samhälle kan aldrig kommanderas fram med hjälp av statliga pekpinningar eller enbart genom företagens agerande. Inom utgiftsramen bör omfördelningar göras så att 80 miljoner kronor tillskjuts de klimatpolitiska programmen, 15 miljoner kronor tillskjuts anslaget för sanering av förorenade områden och anslaget för miljöövervakning höjs med 5 miljoner kronor för att stärka de ideella organisationerna verksamma inom natur- och kulturmiljöområdet. Dessa medel bör tas från anslaget Åtgärder för att bevara den biologiska mångfalden, då Centerpartiet förespråkar en ny modell för bevarande av skyddsvärd skogsmark. Kalkning är tyvärr en nödvändig åtgärd som utvecklingen ser ut för närvarande. Medel till kalkning av försurade sjöar, vattendrag och skogar måste få mer resurser. En omfördelning inom anslaget Åtgärder för att bevara den biologiska mångfalden bör därför ske. 15 miljoner kronor bör flyttas från de medel som avsätts för inköp av skogsmark.

Jag föreslår i enlighet med motion Fi293 yrkandena 3 (delvis) och 4 (delvis) en, i förhållande till regeringens förslag, oförändrad utgiftsram för budgetåret 2002 och för budgetåren 2003 och 2004 en ökning med vardera 50 000 000 kr.

Utgiftsområde 23

Svenskt jord- och skogsbruk är i stora delar landsbygdens motor. Näringarna sysselsätter många människor både direkt och indirekt. Att säkerställa jord- och skogsbrukets fortlevnad är därför en fråga som rör fler än dem som är direkt sysselsatta inom näringarna. Det är nödvändigt att svenskt jord- och skogsbruk ges likvärdiga villkor som sina konkurrenter. Flera av våra strängare regler för jordbruket leder till högre kostnader för Sveriges bönder. En del av dessa kostnader är nödvändiga för att säkerställa bl.a. en god djuromsorg, men den svenske bonden dras också med särskatter jämfört med sina konkurrenter. Utöver att "ryggsäcken" lyfts av genomförs satsningar på forskning och utveckling inom livsmedels- och jordbrukssektorn, nationella medel tillförs för att kompensera de dåliga svenska förhandlingarna i samband med landsbygdsförordningen och mer medel tillförs för att bekämpa smittsamma djursjukdomar. Villkoren för småskalig livsmedelsproduktion och livsmedelsförädling måste förbättras. Ett program för gårdsbaserad livsmedelsförädling bör inrättas. Resurser måste avsättas till forskning och utveckling inom den småskaliga livsmedelssektorn.

Jag föreslår i enlighet med motion Fi293 yrkandena 3 (delvis) och 4 (delvis) en, i förhållande till regeringens förslag, ökning av utgiftsramen för budgetåret 2002 med 340 000 000 kr och för budgetåren 2003 och 2004 med 200 000 000 kr respektive 100 000 000 kr.

4. Utgifternas fördelning på utgiftsområden

Harald Nordlund (fp) anför:

Utgiftsområde 20

Enligt Folkpartiet bör ytterligare 150 miljoner kronor avsättas för att bevara den biologiska mångfalden. Däremot kan de nya investeringsstöden utgå.

Jag föreslår i enlighet med motion Fi294 yrkandena 7 (delvis) och 8 (delvis) en, i förhållande till regeringens förslag, minskning av utgiftsramen för budgetåret 2002 med 50 563 000 kr och för budgetåren 2003 och 2004 med 150 000 000 kr respektive 250 000 000 kr.

Utgiftsområde 23

Enligt min mening behöver djurhälsovård och djurskyddsfrämjande åtgärder utökas medan byråkratin inom utgiftsområdet kan minska.

Jag föreslår i enlighet med motion Fi294 yrkandena 7 (delvis) och 8 (delvis) en, i förhållande till regeringens förslag, minskning av utgiftsramen för budgetåret 2002 med 467 984 000 kr och för budgetåren 2003 och 2004 med 525 000 000 kr respektive 535 000 000 kr.